

NEDERLANDS GEREFORMEERDE KERK Het Kruispunt

Privacy in de NGK 'Het Kruispunt' te Zeewolde

Hoofdstukindeling:

Inleiding

Hoofdstuk 1 Belangrijke literatuur over de gewenste praktijk.

Hoofdstuk 2 Wat betekent dit voor onze gemeente?

Hoofdstuk 3 Procedure Datalek

Hoofdstuk 4 Enkele belangrijke praktische afspraken

Inleiding:

Onderstaand document is opgesteld aan de hand van:

- diverse gepubliceerde richtlijnen
- verwijzingen over dit onderwerp van 'Steunpunt Kerkenwerk'
- op basis van de Wettelijke Bepalingen van de A.V.G.

Privacy in de kerk (overgenomen van de site van Steunpunt Kerkenwerk) Categorieën: [Organisatie en Beheer](#)
De waarborging van privacy is een belangrijk onderwerp. De Autoriteit persoonsgegevens kan voor overtreding van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) (per 28 mei 2018 Algemene verordening gegevens-bescherming (AVG)) boetes uitdelen. Het is goed zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens van kerkleden.

Binnen eigen kerk

Uw kerkelijk bureau verzamelt de persoonsgegevens. Meestal in een softwaresysteem. Kerkleden kunnen individueel bezwaar aantekenen tegen registratie van persoonsgegevens binnen de eigen kerk. Persoonsgegevens mogen doorgegeven worden aan leden binnen de eigen kerk. Denk bijvoorbeeld aan uitwisseling van adressen of relevante informatie voor organisatoren van activiteiten in de kerk. Een **afgeschermd** ledenpagina op het internet is een veilige en praktische optie voor het registreren en verzamelen van persoonsgegevens. In het vrijstellingsbesluit, artikel 4, van de Wbp vindt u welke gegevens u onder welke voorwaarden mag verzamelen als kerk.

Buiten eigen kerk

Voor het verstrekken van persoonsgegevens buiten eigen kerk is een wettelijke basis nodig. In de Wbp staat op welke gronden. De meest voorkomende grondslag is **toestemming**. Dat betekent dat uw persoonsgegevens alleen buiten de kerk gepubliceerd mogen worden als daarvoor expliciet toestemming is gegeven.

Gegevens aan derden

Naast toestemming blijft de kerk verantwoordelijk voor persoonsgegevens die zij geeft aan "bewerkers" of derden. Een bewerker is een persoon of organisatie aan wie de verantwoordelijke, in dit geval de kerk, gegevensverwerking heeft uitbesteed. Opmerking: wij maken daar op dit moment geen gebruik van.

Wet Meldplicht Datalekken

De wet meldplicht datalekken bepaalt dat er binnen 24 uur melding gemaakt moet worden bij inbreuk op persoonsgegevens van gevoelige aard met mogelijk ernstige gevolgen. Een inbreuk is een hack, technisch falen, verlies of diefstal van een laptop waarop persoonsgegevens van de kerk zijn opgeslagen. Persoonsgegevens van gevoelige aard gaan o.a. over betalingsgegevens, verslavingen, werk- of relatieproblemen of gegevens die kunnen worden misbruikt voor (identiteits)fraude. Een andere reden voor melding is wanneer persoonsgegevens uitlekken die media gevoelig zijn. Meer informatie over deze meldplicht vindt u bij de [autoriteit persoonsgegevens](#).

Als Nederlands Gereformeerde Kerk van Zeewolde willen we ons graag aan de wet houden en om die reden hebben wij onderzocht:

1. Wat de wettelijke regels betekenen voor ons handelen in de kerk in het kader van privacy.
2. Op welk punt wij als kerk en gemeente ons beleid dienen aan te passen.
3. Op welke wijze wij een verantwoordingsdocument kunnen samenstellen om ons beleid naar binnen en naar buiten toe bekend te kunnen maken en te kunnen verantwoorden en borgen.

Hoofdstuk 1: Belangrijke literatuur over de gewenste praktijk.

Internetveiligheid

Te denken is aan de veiligheid van gegevens bij digitale vormen van communicatie en gegevensopslag. Maar ook privacy-vragen komen op een nieuwe manier naar voren. Het bidden in de kerk voor iemand die ziek is, loopt over in de vermelding van de zieke in een kerkblad, maar wanneer deze digitaal op internet te vinden is, kan heel de wereld meelesen tot in lengte van jaren dat meneer X of Y in het ziekenhuis lag. Wil meneer X of Y dat eigenlijk wel? En sterker: mag het nog wel zonder expliciet aan meneer X of Y toestemming te hebben gevraagd?

Autoriteit Persoonsgegevens

In Nederland is de Autoriteit Persoonsgegevens de organisatie die over privacybescherming en datalekken gaat. Zie voor informatie over de Autoriteit Persoonsgegevens: www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. De digitale wereld heeft consequenties voor een aantal kerkelijke terreinen:

1. Gegevensbeheer: denk aan ledenadministratie, financiële administratie;
2. Digitaal documentenbeheer en/of archivering (wel of niet – en hoe - werken in de cloud);

1. Gegevensbeheer en datalekken / AVG 2018 / Privacywetgeving

Er zijn nu al regels, die ertoe aanzetten om de gegevens van persoonlijke aard veilig te beheren. Die gegevens behelzen alles, ook een telefoonnummer zonder naam etc. De regels worden in mei 2018 aangepast, omdat dan een Europese richtlijn van kracht wordt. Dit betreft de zogeheten AVG (Algemene Verordening Gegevens- bescherming). Er komt onder meer de plicht voor organisaties die met gevoelige gegevens werken om een 'dataveiligheidsfunctionaris' aan te stellen (niet uitbestedbaar), maar het is nog niet duidelijk of dit ook voor kerken gaat gelden. Wat zeker wel zal veranderen na mei 2018 is de mate van handhaving. Bij een zogeheten 'datalek' is de beheerder verplicht daar melding van te maken.

2. Documentenbeheer en archivering

Hier moet onderscheid gemaakt worden tussen gratis en betaalde dienstverlening voor het zogeheten 'werken in de cloud'. Voor de dagelijkse gang van zaken (vergaderingen, projecten) is 'werken in de cloud' prima te doen. Voor archivering lijkt het vooralsnog minder geschikt, met name bij gratis aanbiedingen.

Hoofdstuk 2: Wat betekent dit voor onze gemeente?

2.1 Het wettelijk kader

De waarborging van privacy is dus een belangrijk onderwerp. De Autoriteit persoonsgegevens kan voor overtreding van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) (per 28-05 2018 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) een boete opleggen.

2.2 Het onderwerp ledenadministratie

- a. Ons kerkelijk bureau verzamelt de persoonsgegevens in een softwaresysteem. De gegevens van deze leden worden naar buiten toe niet verspreid.
- b. De persoonsgegevens mogen doorgegeven worden aan leden binnen de eigen kerk. Denk b.v. aan uitwisseling van adressen of relevante informatie voor organisatoren van activiteiten in de kerk.
- c. De *afgeschermd* ledenpagina op het internet is een veilige en praktische optie voor het registreren en verzamelen van persoonsgegevens.
- d. Voor het verstrekken van persoonsgegevens buiten eigen kerk is een wettelijke basis nodig. In de Wbp staat op welke gronden. De meest voorkomende grondslag is toestemming. Dat betekent dat persoonsgegevens alleen buiten de kerk gepubliceerd zullen worden als daarvoor expliciet toestemming is gegeven.
- e. Naast toestemming blijft de kerk verantwoordelijk voor persoonsgegevens die zij geeft aan "bewerkers" of derden. Een bewerker is een persoon of organisatie aan wie de verantwoordelijke, in dit geval de kerk, gegevensverwerking heeft uitbesteed. Bijvoorbeeld het kerkelijk bureau.
- f. De wet meldplicht datalekken bepaalt dat er binnen 24 uur melding gemaakt moet worden bij inbreuk op persoonsgegevens van gevoelige aard met mogelijk ernstige gevolgen. Een inbreuk is een hack, technisch falen, verlies of diefstal van een laptop waarop persoonsgegevens van de kerk zijn opgeslagen. Voor meer informatie over de meldplicht: zie bij de [autoriteit persoonsgegevens](http://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl).

2.3 Onze website kent drie gedeeltes:

1. **Openbaar gedeelte, voor iedereen toegankelijk.**
  - Gebruikte materialen en teksten zijn eigen afbeeldingen/teksten, vrije materialen of met toestemming verkregen materialen.
  - Verbinding is versleuteld via een certificaat (https)
  - Er worden geen foto's gepubliceerd, zonder toestemming vooraf.
  - Er worden geen persoonlijke mededelingen gedaan, zonder toestemming vooraf.
2. **Leden gedeelte.**
  - Via een persoonlijk wachtwoord kunnen de leden hier toegang toe krijgen.
  - Toegang wordt verleend alleen aan (gast) leden.
  - Wachtwoord wordt gegenereerd door de webmaster nadat het lidmaatschap gecheckt is. Het lid krijgt dan het wachtwoord via een automatische email
  - Verbinding is versleuteld via een certificaat (https)
  - Een beperkt aantal geautoriseerde gebruikers kunnen een weekbrief automatisch laten versturen. Elk lid krijgt een persoonlijke email (dus geen email waar alle email adressen in het 'aan' gedeelte ingevuld zijn).
  - Deze emails bevatten een 'schrijf uit' link, waarmee leden zich kunnen uitschrijven voor deze wekelijkse mailing.
3. **Beheer gedeelte**
  - Beperkt aantal leden heeft hier toegang toe (webmasters)
  - Via dit beheer gedeelte kunnen op verzoek leden toegang worden verstrekt tot het afgeschermd leden gedeelte.
  - De content van het openbare gedeelte wordt via dit gedeelte 'gevuld'
  - Verbinding is versleuteld via een certificaat (https)

2.4 Uitzendingen van kerkdiensten via het internet

Vooropmerking:

In onze gemeente kunnen kerkdiensten alleen beluisterd worden, er zijn geen camera's. Ook niet-leden kunnen naar een kerkdienst luisteren. Een kerkdienst is altijd openbaar, dus ook de uitzending van een kerkdienst is openbaar.

De praktijk:

Het luisteren naar een kerkdienst (door de eigen leden) kan op de volgende manieren: Voor de eigen leden via internet www.ngkzeewolde.nl / www.kerkdienstgemist.nl of via inbellen met het zogeheten 'Lukas-kastje' via kerkdienst gemist. (op aanvraag van een der leden) Wanneer wij dat willen, kan iedereen op internet meeluisteren, dat is een eenvoudige schakeling. Ook het terugluisteren van 97 diensten is ongeveer een jaar lang terug mogelijk, zonder inlog. Trouwdiensten of andere speciale diensten worden ook op verzoek opgenomen en digitaal verstrekt aan wie het betreft.

Bestaande regels in de praktijk:

1. Er wordt niet voor leden van de gemeente gebeden, zonder toestemming vooraf.
2. Er worden zonder toestemming vooraf, geen persoonlijke mededelingen gedaan.

2.5 De Weekbrief, het Kerkblad en overige berichtgeving (afkondigingen en/of mailing)

- Bij de opmaak van de Weekbrief en het Kerkblad worden de regels van privacy reeds in acht genomen.
- a. wanneer (in het kerkblad) in de rubriek 'mutaties' de basisgegevens van leden vermeld worden, wordt hen dat vooraf meegedeeld, vaak is het ook een gevolg van eigen handelen.
  - b. het opvragen van een attestatie en/of het inleveren van een attestatie leidt automatisch tot opnemen of uitschreven uit de ledenlijst. Dit heeft betrekking op hoofdstuk 2.2. Het logische vervolg is publicatie in de Weekbrief en in het Kerkblad. Het is goed de leden van gemeente dit vooraf te laten weten en bij bezwaar, dit dus niet te doen.
  - c. het Kerkblad wordt verzonden naar een beperkt aantal overige kerken en personen; van die adressen is een lijst, ter inzage.
  - d. de Weekbrief wordt wekelijks verzonden naar alle leden en staat ook vermeld op de site. (het ledengedeelte)
  - e. wanneer er in de Weekbrief gegevens van leden worden gepubliceerd, wordt hen dat dat van tevoren meegedeeld.
  - f. wanneer er een algemene mailing plaatsvindt, over iets uit de gemeente, gaat deze alleen naar de leden. (verder gaat het als beschreven onder punt d.)
  - g. de afkondigingen vooraf aan de dienst, worden alleen gedaan, met instemming van de leden die mogelijk genoemd worden.
  - h. gebed voor leden van de gemeente, waarbij de naam wordt genoemd, wordt alleen gedaan op verzoek van de leden en/of met instemming van de leden.

Hoofdstuk 3 Procedure Datalek

Reeds vanaf 1 januari 2016 geldt de meldplicht datalekken. Deze meldplicht houdt in dat organisaties direct een melding moeten doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens zodra zij een ernstig datalek hebben. Soms moeten organisaties het datalek ook melden aan de betrokkenen (de mensen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt). De meldplicht datalekken gaat om de toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens bij een organisatie zonder dat dit de bedoeling is van deze organisatie. Onder een datalek valt dus niet alleen het vrijkomen (lekken) van gegevens, maar ook onrechtmatige verwerking van gegevens. We spreken van een datalek als er een inbreuk is op de beveiliging van persoonsgegevens (zoals bedoeld in artikel 13 van de Wet Bescherming Persoonsgegevens). Bij een datalek zijn de persoonsgegevens blootgesteld aan verlies of onrechtmatige verwerking – dus aan datgene waartegen de beveiligingsmaatregelen bescherming moeten bieden.

Voorbeelden van datalekken zijn: een kwijtgeraakte USB-stick met persoonsgegevens, een gestolen laptop of een inbraak in een databestand door een hacker. Zorg daarom dat u alle veiligheidsmaatregelen neemt om uw website en uw data te beschermen die u redelijkerwijs kunt nemen. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft beleidsregels meldplicht datalekken opgesteld. Deze beleidsregels zijn bedoeld om organisaties te helpen bij het bepalen of er sprake is van een datalek dat zij moeten melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens en eventueel aan de betrokkenen. Het registreren van de NAW-gegevens van dat kerklid valt onder deze categorie van 'gevoelige gegevens'.

Hoofdstuk 4: Enkele belangrijke praktische afspraken

Bijlage 4.1: Uitzendingen van kerkdiensten via het internet

1. Zorg voor (schriftelijke) onderbouwing waarin het belang van het uitzenden van kerkdiensten beargumenteerd is. Bijvoorbeeld in een privacyreglement. Leg uit waarom dit belang zwaarder weegt dan de privacy van individuele bezoekers van uw kerkdiensten.
2. Verklaar waarom het doel, bijvoorbeeld het vergroten van de betrokkenheid van gemeenteleden die niet meer zelf aanwezig kunnen zijn, niet op een andere manier kan worden gerealiseerd.
3. Uitzenden van kerkdiensten moet op integere wijze uitgevoerd worden.
4. Het moet duidelijk kenbaar gemaakt worden wanneer er op een bepaalde locatie gebruik gemaakt wordt van camera's. Heimelijk cameratoezicht is bijvoorbeeld strafbaar gesteld in winkels en horecagelegenheden. Geef in dat kader met bordjes aan dat er gefilmd wordt.

Bijlage 4.2: Privacy in de praktijk in "Het Kruispunt". (N.G.K. Zeewolde)

A. Over aanmelding, inschrijving en uitschrijven

- a. Het opragen van een attestatie en/of het inleveren van een attestatie leidt automatisch tot het opnemen en/of uitschrijven uit de ledenlijst van de kerk.
- b. Dan volgt publicatie in Weekbrief en Kerkblad. Dit wordt vooraf bekend gemaakt en bij bezwaar wordt dit niet gedaan.
- c. Ons kerkelijk bureau verzamelt de persoonsgegevens in een softwaresysteem. De gegevens van deze leden worden naar buiten toe niet verspreid.
- d. De persoonsgegevens mogen doorgegeven worden aan leden binnen de eigen kerk.
- e. De *afgeschermd* ledenpagina op het internet is een veilige en praktische optie voor het registeren en publiceren van persoonsgegevens en foto's.
- f. Voor het verstrekken van persoonsgegevens buiten eigen gemeente geldt, dat persoonsgegevens alleen gepubliceerd zullen worden als daarvoor expliciet toestemming voor is gegeven.

B. Over Weekbrief, Kerkblad en overige berichtgeving (afkondigingen en/of mailing)

- a. Bij de opmaak van de Weekbrief en het Kerkblad worden de regels van privacy in acht genomen.
- b. Wanneer (in het kerkblad) in de rubriek 'mutaties' de basisgegevens van leden vermeld worden, wordt hen dat vooraf meegedeeld. Vaak is het ook een gevolg van eigen handelen.
- c. Het Kerkblad wordt verzonden naar een aantal kerken en personen; van die adressen is een lijst, ter inzage. Er worden geen persoonsgegevens doorgestuurd.
- d. De Weekbrief wordt wekelijks verzonden naar alle leden en staat ook vermeld op de afgeschermd site.
- e. Wanneer er in Weekbrief of Kerkblad gegevens of foto's van leden worden gepubliceerd, wordt hen dat van tevoren meegedeeld en wanneer dan niet toegestaan wordt, gebeurt het niet.
- f. Wanneer er een algemene mailing plaatsvindt, gaat deze alleen naar de eigen leden.
- g. De afkondigingen, vooraf aan de dienst, worden gedaan met instemming van de leden die genoemd worden.
- h. Gebed voor leden van de gemeente, waarbij de naam wordt genoemd, wordt gedaan op verzoek van de leden en/of met instemming van de leden.

C. Over uitzending van diensten

In onze gemeente kunnen kerkdiensten alleen beluisterd worden, er zijn geen camera's. Ook niet-leden kunnen naar een kerkdienst luisteren. Een kerkdienst is openbaar, ook de uitzending van een kerkdienst is openbaar.